

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ЮРИДИЧНА
АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО”

A decorative vertical line on the left side of the page, consisting of two parallel green lines with small floral or leaf-like motifs at the top and bottom.

ЗАВДАННЯ ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ ІЗ КРИМІНАЛІСТИКИ

**Харків
2012**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ЮРИДИЧНА
АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО”**

**ЗАВДАННЯ
ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ
ІЗ КРИМІНАЛІСТИКИ**

**для студентів IV курсу
заочного факультету**

**Харків
2012**

Завдання до виконання курсових робіт із криміналістики для студентів IV курсу заочного факультету / уклад.: В.Ю. Шепітько, В.О. Коновалова, В.А. Журавель та ін. – Х.: Нац. ун-т “Юрид. акад. України ім. Ярослава Мудрого”, 2012. – 26 с.

У к л а д а ч і: В.Ю. Шепітько,
В.О. Коновалова,
В.А. Журавель,
В.І. Алексеїчук,
І.В. Борисенко,
С.Ф. Денисюк,
А.Л. Дудніков,
М.В. Капустіна,
О.Л. Мусієнко,
В.В. Семеновов,
В.Л. Синчук,
О.В. Фунікова,
В.М. Шевчук

*Рекомендовано до видання редакційно-видавничою радою
університету (протокол № 6 від 25.11.2011 р.)*

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

У восьмому семестрі студенти заочного факультету виконують курсову роботу з криміналістики. При підготовці до її написання необхідно опрацювати відповідні літературні джерела та засвоїти рекомендації криміналістики.

Робота виконується за варіантом, який відповідає початковій літері прізвища студента, а саме: варіант I (літери А – Г), варіант II (Д – Ж), варіант III (З – К), варіант IV (Л – О), варіант V (П – Т), варіант VI (У – Ц), варіант VII (Ч – Я) та має містити самостійний виклад розгорнутих відповідей на всі запитання. Кожен варіант включає до себе завдання, які потребують висвітлення теоретичних питань, та практичні завдання, пов'язані із критичним аналізом пропонованих фабул кримінальних справ, складанням проектів процесуальних документів і додатків до них.

Текст має містити чіткі відповіді на завдання варіанта. Невиконання хоча б одного з поставлених завдань є підставою для негативної оцінки роботи. Додатки до протоколів (плани, схеми, фототаблиці) мають бути оформлені відповідно до процесуальних вимог і криміналістичних рекомендацій. До фототаблиць необхідно додавати негативи фотознімків або диски з результатами фотозйомки в цифровому варіанті. Плани розслідування складаються згідно з криміналістичними рекомендаціями. Фрагменти літературних джерел або матеріалів слідчої практики слід супроводжувати відповідними посиланнями, оформленими належним чином. Насамкінець наводиться список літератури за вимогами щодо бібліографічного опису друкованих творів.

Курсова робота має бути написана власноручно, грамотно й розбірливим почерком. Забороняється використовувати надруковані бланки протоколів, постанов чи планів розслідування, а також копії фотознімків. Плани і схеми виконуються за допомогою креслярських засобів і приладів. Закінчена робота датується і підписується автором.

Після перевірки поданої роботи студент отримує її разом із рецензією. Готуючись до захисту курсової роботи, слід ознайомитись з усіма зауваженнями рецензента й питаннями, які виносяться на захист.

Список літератури

Алексейчук В. І. Огляд місця події: тактика і психологія: моногр. / В. І. Алексейчук; за ред. проф. В. О. Коновалової. – Х. : Апостіль, 2011. – 232 с.

Белкин Р. С. Курс криминалистики: в 3-х т. / Р. С. Белкин. – М. : Юристъ, 1997.

Гончаренко В. И. Научно-технические средства в следственной практике / В. И. Гончаренко. – К. : Вища шк., 1984. – 140 с.

Гора І. В. Криміналістика: навч. посіб. / І. В. Гора, В. А. Колесник. – К. : Алерта, 2005. – Ч. 1: Криміналістична техніка. – 320 с.

Денисюк С. Ф. Обыск в системе следственных действий (тактико-криминалистический анализ): науч.-практ. пособ. / С. Ф. Денисюк, В. Ю. Шепитько. – Х. : Консум, 1999. – 160 с.

Затенацький Д. В. Ідеальні сліди в криміналістиці (техніко-криміналістичні та тактичні прийоми їх актуалізації): моногр. / Д. В. Затенацький; за ред. проф. В. Ю. Шепітька. – Х. : Право, 2010. – 160 с.

Звирбуль А. К. Расследование краж, грабежей и разбойных нападений: учеб. пособие / А. К. Звирбуль, В. И. Смыслов. – М. : ВЮЗИ, 1982. – 45 с.

Ищенко П. П. Специалист в следственных действиях (уголовно-процессуальные и криминалистические аспекты) / П. П. Ищенко. – М. : Юрид. лит., 1990. – 157 с.

Капустіна М. В. Розслідування крадіжок вантажів на залізничному транспорті: моногр. / М. В. Капустіна; за ред. В. О. Коновалової. – Х. : Право, 2007. – 192 с.

Керівництво з розслідування злочинів: науково-практичний посіб. / В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова, В. А. Журавель та ін.; за ред. В. Ю. Шепітька. – Х. : Одиссей, 2010. – 960 с.

Кобзар С. І. Криміналістична трасологія: навч. посіб. / С. І. Кобзар. – Луганськ : РВВ ЛІВС, 1999. – 108 с.

Колесниченко А. Н. Судебная фотография / А. Н. Колесниченко, И.Д. Найдис. – Х. : Вища шк. : Изд-во при Харьк. ун-те, 1981. – 184 с.

Коновалова В. Е. Версия: концепция и функции в судопроизводстве: моногр. / В. Е. Коновалова. – Х.: Издатель ВЛ-П Вапнярчук Н.Н., 2007. – 192 с.

Коновалова В. Е. Допрос: тактика и психология / В. Е. Коновалова. – Х.: Изд-во СПД ФЛ Вапнярчук Н. Н., 2006. – 176 с.

Коновалова В. Е. Убийство: искусство расследования: моногр. / В. Е. Коновалова. – Х.: Факт, 2001. – 311 с.

Коновалова В. Е. Обыск: тактика и психология / В. Е. Коновалова, В. Ю. Шепитько. – Х.: Гриф, 1997. – 80 с.

Криміналістика: підруч. / В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова, В. А. Журавель та ін.; за ред. проф. В. Ю. Шепітька. – 4-е вид., перероб. і доповн. – Х.: Право, 2008. – 464 с.

Криминалистика: учеб. / под ред. И. Ф. Герасимова, Л. Я. Драпкина. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Высш. шк., 2000. – 672 с.

Криминалистика: учеб. / отв. ред. Н. П. Яблоков. – М.: БЕК, 1995. – 708 с.

Криминалистика: учеб. для вузов / Т. В. Аверьянова, Р. С. Белкин, Ю. Г. Корухов, Е. Р. Россинская. – 3-е изд., перераб. и доп. – М.: НОРМА, 2007. – 944 с.

Курс криминалистики: в 3-х т. / под ред. О. Н. Коршуновой и А. А. Степанова. – СПб.: Юрид. центр Пресс, 2004.

Макаренко Е. И. Раскрытие, расследование и предупреждение краж из квартир / Е. И. Макаренко, А. П. Снигирев. – Х.: ХИВД, 1994. – 114 с.

Найдис И. Д. Использование следов орудий взлома и инструментов для расследования преступлений: учеб. пособие / И. Д. Найдис. – Х.: Юрид. ин-т, 1980. – 40 с.

Настільна книга слідчого: наук.-практ. вид. для слідчих і дізнавачів / М. І. Панов, В. Ю. Шепітько, В. О. Коновалова та ін. – 3-тє вид., перероб. і доповн. – К.: Ін Юре, 2011. – 736 с.

Образцов В. А. Криминалистика: модели средств и технологий раскрытия преступлений: курс лекций / В. А. Образцов. – М.: ИМПЭ-ПАБЛИШ, 2004. – 400 с.

Огляд місця події при розслідуванні окремих видів злочинів: наук.-практ. посіб. / за ред. Н. І. Клименко. – К.: Юрінком Інтер, 2005. – 216 с.

Осмотр места происшествия: практич. пособ. / под ред. А. И. Дворкина. – М. : Юристь, 2000. – 336 с.

Попов И. А. Расследование преступлений, связанных с пожарами / И. А. Попов. – М. : Инфра-М, 2001. – 168 с.

Постика И. В. Судебная (криминалистическая) фотография: теория и практика: моногр. / И. В. Постика. – О. : Юрид. лит., 2002. – 296 с.

Рассейкин Д. П. Осмотр места происшествия и трупа при расследовании убийств / Д. П. Рассейкин. – Саратов : Приволж. кн. изд-во, 1967. – 152 с.

Россинская Е. Р. Судебная экспертиза в гражданском, арбитражном, административном и уголовном процессе / Е. Р. Россинская. – М. : Норма, 2005. – 656 с.

Руководство для следователей / под ред. Н. А. Селиванова, В. А. Снеткова. – М. : ИНФРА-М, 1998. – 732 с.

Руководство по расследованию преступлений: науч.-практ. пособие / А. В. Гриненко, Т. В. Каткова, Г. К. Кожевников, В. Е. Коновалова и др. – Х. : Консум, 2001. – 608 с.

Руководство по расследованию преступлений: науч.-практ. пособие / отв. ред. А. В. Гриненко. – 2-е изд., пересмотр. и доп. – М. : Норма, 2008. – 768 с.

Салтевський М. В. Криміналістика: підруч.: у 2-х ч. – Ч. 2. Методика і тактика / М. В. Салтевський. – Х. : Консум, 2001. – 528 с.

Семенов В. В. Розслідування вбивств, прихованих інсценуванням: моногр. / В. В. Семенов; за ред. В. О. Коновалової. – Х. : Вид. СПД ФО Вапнярчук Н.М., 2006. 144 с.

Синчук В. Л. Розслідування вбивств: шляхи вдосконалення: моногр. / В. Л. Синчук; за ред. В. А. Журавля. – Х. : Харків юрид., 2005. – 288 с.

Слідчий огляд: сутність, види, тактика проведення огляду місця події і тактика використання техніко-криміналістичних засобів та спеціальних знань: моногр. / за заг. ред. В. О. Комахи. – Д. : ІМА-прес, 2004. – 396 с.

Степаненко С. Г. Дослідження пожеж: довід.-метод. посіб. / С. Г. Степаненко. – К.: Форт, 1999. – 224 с.

Судова експертиза: нормативно-правове регулювання та наукові коментарі: навч.-довід. посіб. / В. Ю. Шепітько, М. Л. Цимбал, Е. Б. Сімакова-Сфремян, В. М. Шерстюк та ін. – Х. : Одіссей, 2004. – 448 с.

Сырков С. М. Предварительное исследование следов орудий взлома на месте кражи: учеб. пособие / С. М. Сырков, Г. Н. Меженцев. – М. : ВНИИ МВД СССР, 1985. – 68 с.

Тагаев Н. Н. Судебно-медицинская экспертиза в уголовном и гражданском судопроизводстве: учеб. пособие / Н. Н. Тагаев. – Х. : Консум, 1998. – 192 с.

Тищенко В. В. Корыстно-насильственные преступления: криминалистический анализ / В. В. Тищенко. – О. : Юрид. літ., 2002. – 360 с.

Універсальний криміналістичний комплект слідчого: практ. посіб. / В. Ю. Шепітько, І. В. Борисенко, О. Ю. Булулук та ін. – Х. : Нац. юрид. акад. України, 2004. – 48 с.

Фунікова О. В. Теоретичні основи класифікації запитань у криміналістиці: моногр. / О. В. Фунікова; за ред. проф. В. Ю. Шепітька. – Х. : Право, 2008. – 144 с.

Хрусталеv В. Н. Участие специалиста-криминалиста в следственных действиях: учеб. пособие / В. Н. Хрусталеv, Р. Ю. Трубицын. – СПб. : Питер, 2003. – 208 с.

Цимбал М. Л. Розслідування пожеж (огляд місця події та проблеми застосування спеціальних знань): моногр. / М. Л. Цимбал; за ред. проф. В. Ю. Шепітька. – Х. : Гриф, 2004. – 192 с.

Чешко И. Д. Экспертиза пожаров (объекты, методы, методики исследования) / И. Д. Чешко; под ред. Н. А. Андреева. – 2-е изд. стереотип. – СПб.: СПб ИПБ МВД России, 1997. – 562 с.

Шабадей А. М. Дорожньо-транспортні події. Особливості розслідування / А. М. Шабадей, С. О. Шевцов, К. В. Дубонос. – Х. : Факт, 2003. – 127 с.

Шевцов С. О. Расследование обстоятельств дорожно-транспортных происшествий: методические рекомендации / С. О. Шевцов, К. В. Дубонос. – 2-е изд., доп. – Х. : Факт, 2003. – 199 с.

Шепітько В. Ю. Вибрані твори / В. Ю. Шепітько. – Х. : Апостіль, 2010. – 576 с.

Шепітько В. Ю. Допит: наук.-практ. посіб. / В. Ю. Шепітько. – Х. : Крим Арт, 1998. – 35 с.

Шепітько В. Ю. Криміналістика: курс лекцій / В. Ю. Шепітько. – 4-е изд. – Х. : Одиссей, 2011. – 368 с.

Шепітько В. Ю. Криміналістика: підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. Ю. Шепітько. – К. : Ін Юре, 2010. – 496 с.

Шепітько В. Ю. Криміналістична тактика (системно-структурний аналіз): моногр. / В. Ю. Шепітько. – Х. : Харків юрид., 2007. – 432 с.

Шепітько В. Ю. Справочник слідователя: изд-е 2-е перераб. и доп. / В. Ю. Шепітько. – Х. : Одиссей, 2010. – 200 с.

Шепітько В. Ю. Теория криміналістической тактики / В. Ю. Шепітько. – Х. : Гриф, 2002. – 349 с.

Шурухнов Н. Г. Расследование краж: практ. пособ. / Н. Г. Шурухнов. – М. : Юристь, 1999. – 112 с.

Щербаковский М. Г. Судебные экспертизы: назначение, производство, использование: учеб.-практ. пособие / М. Г. Щербаковский. – Х. : Эспада, 2005. – 544 с.

Щур Б. В. Теоретичні основи формування та застосування криміналістичних методик: моногр. / Б. В. Щур. – Х.: Харків юрид., 2010. – 320 с.

Інструкція про призначення та проведення судових експертиз: затв. наказом Міністерства юстиції України від 08.10.1998 р. № 53/5 // Офіц. вісн. України. – 1998. – № 46. – Ст. 1715.

В а р і а н т І

До чергової частини Куп'янського МВ ГУМВС України в Харківській обл. 11 жовтня 2010 р. о 08:55 надійшло повідомлення про квартирну крадіжку в будинку № 37 по вул. Лісній, де мешкає подружжя Самойлових, – Т. і О. (жінка та чоловік). Будинок цегляний одноповерховий, на дві квартири, що мають окремі входи з протилежних боків будинку. Кожна квартира містить дві суміжні кімнати та кухню. У другій квартирі мешкає родина пенсіонерів Петренків (батьків Самойлової Т.), які не працюють. Уранці 9 жовтня сім'я Петренків виїхала до м. Слав'янська Донецької обл. відвідати на вихідних свою другу доньку й онуків. Самойлови, які на цей час перебували між собою в поганих стосунках і збиралися розлучатися, також поїхали з дому на два дні. Чоловік – Самойлов О. – з товаришами на рибалку (р. Дніпро), а дружина – Самойлова Т. – на базу відпочинку зі своїм новим знайомим.

Самойлова Т., яка повернулась 11 жовтня раніше за всіх, о 08:45, побачила, що двері до її квартири відчинені, а замок зламаний. Вона повідомила про це в міліцію, до приміщення вирішила не входити, щоб не порушити обстановку на місці події.

Після прибуття слідчо-оперативної групи й опитування всіх мешканців будинку (які на той час уже повернулися) було встановлено, що до Петренків напередодні від'їзду приходила знайома місцева мешканка В. позичити гроші, але Петренки відповіли їй, що їдуть на вихідні до дочки і тому їм самим потрібні гроші. З'ясувалося, що син цієї знайомої В. – Приходько Д. – раніше двічі відбував покарання за крадіжки.

Під час огляду місця події було виявлено наступне: двір будинку огорожений цегляним забором із металевими воротами й хвірткою; під воротами – недопалок сигарети “KENT-4”, у дворі будинку – три свіжих об'ємних сліди взуття біля ганку. У квартирі Самойлових вхідні броньовані двері відчинені, сувальдний замок зіпсований, виявлено не передбачений конструкцією круглий отвір у накладній захисній пластині замка із зовнішнього боку, по краю цього отвору й під дверима –

дрібні металеві стружки витягнутої закрученої форми. Навколо шпарини замка – дрібні подряпини. На порозі квартири виявлений слід взуття у вигляді нашарування грязі. Потерпіла заявила, що на час від'їзду підлога в квартирі залишалася чистою.

У процесі проведення огляду була досліджена обстановка в кімнатах. Потерпіла вказала, що з квартири зникли її норкова шуба сріблястого кольору, наручний золотий годинник “Ракета” (заводський номер ВМ 098765550, дата випуску 2004 р.), золотий браслет вагою 28 г, три ланцюжки із золота з підвісками: одна у формі сонця, друга – з крупним сапфіром прямокутної форми, третя – знак зодіаку “Діва”, два золотих персні з діамантами й сапфіром. Коштовності, зі слів потерпілої, знаходились у керамічній скриньці в серванті. Під час огляду серванта на поверхні скляних дверцят були знайдені два слабовидимі потожирові сліди пальців рук у правому нижньому куті. З квартири також зникли 3 тис. доларів США та 22 тис. грн, які зберігались у шафі на полиці з білизною.

Працівники карного розшуку отримали оперативну інформацію про те, що новий знайомий Самойлової Т., з яким вона провела вихідні, має невиплачений кредит за автомобіль у банку. Чоловік Самойлової – Самойлов О. під час родинних сварок неодноразово наголошував на тому, що Самойлова Т. при розлученні нічого від нього не отримає й усі гроші та майно, яке в них є, зароблено лише ним. Самойлова Т. згадала також про те, що на роботі у неї в шухляді столу є запасна зв'язка ключів від квартири, оскільки вона інколи забуває ключі вдома, коли йде на роботу раніше за чоловіка. Серед осіб, які знали про від'їзд мешканців будинку № 37 на вихідні, була також подруга Самойлової – Бузина К., яка сама виховувала двох дітей, працювала в одному з барів м. Харкова. При опитуванні місцевих мешканців м. Куп'янська з'ясувалось, що 9 жовтня близько 23:30 неподалік від будинку потерпілих на перехресті бачили двох чоловіків у темних куртках із пакунком у руках, які сідали в автомобіль, марку й колір якого вони в темряві добре не роздивились.

ЗАВДАННЯ

1. Визначте та обґрунтуйте методи й тактичні прийоми огляду місця події, які, на вашу думку, доцільно застосувати слідчому в наведеній ситуації. Укажіть, хто повинен прибути на місце події для участі в його огляді?

2. Визначте можливості застосування науково-технічних засобів у даній ситуації.

3. Складіть протокол огляду й накресліть план місця події (схематичний або масштабний) за даною фабулою.

4. За правилами судово-оперативної фотозйомки здійсніть оглядову фотозйомку будь-якого об'єкта у відповідності з умовами фабули й оформіть результати у вигляді фототаблиці.

5. Назвіть можливі способи фіксації слідів ніг людини та визначте найбільш доцільні з них у наведеній ситуації. Накресліть схему “доріжки” слідів взуття й оформіть її як додаток до протоколу огляду місця події.

6. Сформулюйте й обґрунтуйте слідчі версії в пропонованій ситуації. Складіть план розслідування даного злочину згідно з криміналістичними рекомендаціями.

7. Визначте, які судові експертизи повинні бути призначені по цій справі. Обґрунтуйте своє рішення. Складіть постанови про призначення цих експертиз.

В а р і а н т І І

До Ізюмського МВ ГУМВС України в Харківській обл. 22 серпня 2011 р. о 9 год надійшло повідомлення, що у районі садівничого товариства “Здоров’я” виявлено труп молодого чоловіка. На місце події прибули слідчий, оперативні працівники, судово-медичний експерт, інспектор-кінолог зі службово-розшуковим собакою.

Під час проведення огляду місця події встановлено: садівниче товариство “Здоров’я” знаходиться на відстані приблизно 1 км на схід від с. Іванівка та на відстані 500 м на південь від кукурудзяного поля. Всі дачні ділянки зі сторони селища та по-

ля огорожені. Труп виявлено на відстані 300 м від західного краю ділянок в бік с. Іванівка, лежить в канаві, поряд з якою проходить дорога від дачних ділянок до селища. Труп чоловічої статі, віком 25-30 років, високого зросту, з русим волоссям. Одягнутий у спортивний костюм чорного кольору з білими вставками, на ногах білі шкарпетки та чорні кросівки. В руках нічого не виявлено, кисті забруднені кров'ю, на лівій руці наручний годинник з металу білого кольору, круглим корпусом з циферблатом на синьому фоні, зі шкіряним ремінцем чорного кольору, застібкою з металу білого кольору. На тілі трупа численні синці та подряпини. На голові, а саме на потилиці, глибока рана з ушкодженням черепа та виступаючими фрагментами мозкової речовини. В напрямку від канави до дороги на поверхні ґрунту сліди волочіння з плямами бурого кольору та дві “доріжки” слідів взуття, які ведуть до садівничого товариства, розташованого напроти дачної ділянки, що належить Семенову, і переходять в ділянку ґрунту з чисельними хаотично розташованими фрагментами слідів взуття з домішками речовини бурого кольору. Особа вбитого була з'ясована в результаті опитування місцевих мешканців, ним виявився Степанов Іван Васильович.

Свідок, пенсіонер Лановий, власник дачної ділянки, найближчої до місця події, надав показання як очевидець, а саме: 21 серпня близько 23 год він чув за огорожею своєї дачної ділянки шум та крик особи, яка просила про допомогу. Лановий вибіг з дому, наблизився до огорожі й у темряві розгледів трьох чоловіків, двоє з яких наносили удари третьому, який лежав на землі та стогнав. Свідок накричав на чоловіків і став кликати на допомогу, але ніхто із сусідів не відізався. Між тим двоє чоловіків схопили за ноги третього й швидко потягли його по дорозі у напрямку с. Іванівка. Не знайшовши підтримки у сусідів, Лановий злякався і повернувся до свого будинку. Оскільки телефон у нього не працював, він дочекався світанку і вже потім побіг до сусіда. Разом вони пішли по дорозі у напрямку руху незнайомих осіб по слідах волочіння, де й наткнулися на труп. Про виявлене повідомили до міліції по телефону. Вбитого Лановий не знає, появу трьох чоловіків біля своєї садової ділянки пояснити може лише випадковістю.

Свідок Попова, власник ділянки, яка знаходиться приблизно в середині території садівничого товариства, надала свідчення, що близько 23 год вона чула голоси двох чоловіків, які проходили попід вікнами її будинку, але зміст розмови не розібрала.

Під час опитування осіб, які останніми бачили вбитого, було з'ясовано, що 22 серпня близько 20 год його бачили в нічному клубі “Меридіан”, що у м. Харкові, з невідомою жінкою, віком 20-25 років. Вони сиділи біля стойки бару та випивали. О котрій годині пішли з клубу – ніхто не пам’ятає. Бармен, який працював у той день в клубі, пригадав, що цей чоловік (фотознімок якого йому пред’явили оперативні працівники) розраховувався крупними купюрами по 500 грн і не брав здачу. За оперативними даними 22 серпня зі Степановим І.В. розраховались партнери по бізнесу готівкою на велику суму.

За результатами перевірки особи вбитого (Степанова І.В.) було з’ясовано, що два роки тому його було засуджено за групові хуліганські дії разом з трьома співучасниками, але звільнено від відбування покарання з випробуванням з урахуванням віку та каяття у вчиненому злочині. Інші співучасники відбували покарання у виді позбавлення волі протягом двох років.

ЗАВДАННЯ

1. Визначте та обґрунтуйте методи й тактичні прийоми огляду місця події, які, на вашу думку, доцільно застосувати слідчому в наведеній ситуації. Укажіть, хто повинен прибути на місце події для участі в його огляді?

2. Визначте можливості застосування науково-технічних засобів у даній ситуації.

3. Складіть протокол огляду й накресліть план місця події (схематичний або масштабний) за даною фабулою.

4. За правилами судово-оперативної фотозйомки здійсніть детальну фотозйомку сліду взуття й оформіть результати у вигляді фототаблиці.

5. Назвіть можливі способи фіксації слідів ніг людини та визначте найбільш доцільні з них у наведеній ситуації. На-

кресліть схему “доріжки” слідів взуття й оформіть її як додаток до протоколу огляду місця події.

6. Сформулюйте й обґрунтуйте слідчі версії в пропонованій ситуації. Складіть план розслідування даного злочину згідно з криміналістичними рекомендаціями.

7. Визначте, які судові експертизи повинні бути призначені по цій справі. Обґрунтуйте своє рішення. Складіть постанови про призначення цих експертиз.

В а р і а н т І І І

На узбіччі дороги, що проходить вздовж вул. Шевченка м. Люботина Харківської обл., 18 листопада 2011 р. приблизно о 8 год ранку було виявлено труп молоді жінки віком близько 30 років, зростом 170-172 см, середньої статури. Тіло знаходилось на відстані 1,5 м на схід від краю дороги, на ділянці вулиці, де розташовані складські приміщення цукрового підприємства “Любцукрпром” (в 10 м від металевого паркану, яким огорожено територію складів). Поверхня, на якій розташований труп, становить насип глиняного пухкого ґрунту, площею 3 м² та висотою близько 30 см, поруч з яким перпендикулярно дорозі знаходиться свіжовикопана траншея (шириною 0,4 м, довжиною 1,3 м та глибиною близько 0,8 м).

Тіло знаходиться в положенні на спині, головою на північ і ногами на південь. Ліва нога зігнута в колінному суглобі, вивернута назовні, права нога – пряма, відведена в праву сторону на 30°. Волосся висвітлене, з руським відтінком, пряме, довжиною 25-30 см, зачесане по боках, посередині проділ, очі заплющені. Кисть правої руки стиснута в кулак. Потерпіла вдягнута в трикотажну спідницю чорного кольору до колін, тонкі капронові колготки чорного кольору, білизну чорного кольору, трикотажний светр сірого кольору з глибоким вирізом трикутної форми в області ший, шкіряну коротку куртку чорного кольору з застібною “зміяка”. На ногах – замшеві напівчоботи чорного кольору на високих підборах. На голові трупа виявлені чисельні ушкодження у вигляді рваних ран. Обличчя, волосся і

одяг в крові. На потерпілій виявлені також пошкодження одягу: розірвані капронові колготки і білизна, низ юбки піднятий до талії, край підкладки з боку правого стегна відірваний, в кисті правої руки – пучок волосся чорного кольору довжиною 3 см. Кишені одягу порожні й вивернуті назовні, ніяких особистих речей та документів не знайдено.

Навколо тіла жінки в кількох місцях ґрунт містить домішки речовини темно-червоного кольору. На відстані 3 м на південь від тіла трупа та 4 м від краю дороги в сухій траві знайдено фрагмент металевої арматури, довжиною 0,5 м, на одному з кінців якої – застигла речовина темно-червоного кольору, в якій був виявлений одиничний фрагмент волосся русого кольору. На відстані 7 м від тіла жінки в північному напрямку та 10 см від краю асфальтованого покриття дороги на ґрунті об’ємний слід протектора колеса автомобіля.

Неподалік від місця виявлення трупа (на відстані близько 2 км) знаходиться залізнична станція “Люботин”, через яку пересуваються потяги міжміського сполучення. Під час проведення оперативно-розшукових заходів оглянуто приміщення залізничного вокзалу. В туалетній кімнаті для чоловіків на першому поверсі, в контейнері для сміття, виявлений поліетиленовий пакет чорного кольору, в якому знаходилась жіноча сумка зі шкіри чорного кольору, де були косметичка та паспорт на ім’я Невинної Л.В., 1975 р.н. Грошей не було. З’ясувалось, що остання працювала в будівельній компанії “Житлобуд” маляром та мешкала в м. Харкові в гуртожитку, за адресою якого була зареєстрована. Під час опитування знайомих Невинної Л.В. встановили, що останні два місяці потерпіла в гуртожитку не проживала, на роботу з’являлася нерегулярно, вела легковажний спосіб життя, мала багато знайомих серед чоловіків. Одна з подруг Невинної Л.В. повідомила, що останнім часом зустрічала її дуже рідко, оскільки Невинна Л.В. познайомилась із якимось забезпеченим чоловіком (віком 40-45 років), про якого майже нічого не розповідала. Встановили, що Невинну Л.В. неодноразово бачили на залізничній станції “Лозова” та в електричці. Один з опитаних повідомив, що близько трьох тижнів

тому спостерігав, як жінка, зовні схожа на Невинну Л.В., сідала в автомобіль “Audi A6” білого кольору на парковці залізничної станції “Люботин”.

З А В Д А Н Н Я

1. Визначте та обґрунтуйте методи й тактичні прийоми огляду місця події, які, на вашу думку, доцільно застосувати слідчому в наведеній ситуації, назвіть тактичні особливості огляду трупа. Укажіть, хто повинен прибути на місце події для участі в його огляді?

2. Визначте можливості застосування науково-технічних засобів у даній ситуації.

3. Складіть протокол огляду й накресліть план місця події (схематичний або масштабний) за даною фабулою.

4. За правилами судово-оперативної фотозйомки здійсніть детальну фотозйомку фрагмента об’ємного сліду транспортного засобу й оформіть результати у вигляді фототаблиці.

5. Зазначте й опишіть можливі способи фіксації об’ємних слідів транспортних засобів в різних умовах.

6. Сформулюйте й обґрунтуйте слідчі версії в пропонованій ситуації. Складіть план розслідування даного злочину згідно з криміналістичними рекомендаціями.

7. Визначте, які судові експертизи повинні бути призначені по цій справі. Обґрунтуйте своє рішення. Складіть постанови про призначення цих експертиз.

В а р і а н т І V

Єрохін О.М., який разом зі своїм братом Єрохіним С.М. охороняв офіс і склад приватної фірми “Престо” в м. Пісочин (Харківського р-ну Харківської обл.), близько 2 год. ночі 12 квітня 2011 р. прибіг до охоронників ТЕЦ-5, що розташована неподалік – на відстані 800 м, і розповів, що до приміщення офісу фірми “Престо” увірвались двоє невідомих і пограбували касу.

Через декілька хвилин оперативна група Харківського РВ УМВС України в Харківській обл. прибула на місце події. Біля входу в офіс на сходинах лежав охоронець Єрохін С.М., який стогнав і тримався рукою за голову. Поряд з ним на землі біля ганку знаходився уламок металеві труби зі звуженим кінцем.

Вхідні дерев'яні двері до двокімнатного приміщення офісу фірми були відчинені, на них на відстані 90 см від підлоги (біля ригеля врізного замка) була виявлена об'ємна вм'ятина округлої форми діаметром 3 см. Шухляди письмового столу, який знаходився в першій по ходу кімнаті цього приміщення, висунуті, папери і окремі речі з них розкидані по підлозі. На полірованій поверхні дверцят столу виявлені три маловидимі сліди пальців рук. Сейф, розташований у другій від входу кімнаті, в якому, зі слів Єрохіна О.М., зберігалась значна сума грошей, був відкритий. На металевому корпусі сейфа, навпроти краю дверцят в місці кріплення замка, було виявлено чіткий слід у вигляді паралельно розташованих смуг незначної глибини на ділянці шириною 3 см, у дні яких відсутнє лакофарбове покриття, яке нанесене на всю поверхню сейфа. Край цього сліду має характер вм'ятини, навколо якої містяться дрібні подряпини та потертість фарби. На підлозі першої кімнати, вкритій текстильним покриттям темного кольору, виявлено декілька поверхневих слідів взуття, утворених в результаті нашарування ґрунту.

Єрохін О.М. заявив, що злочинці спочатку зайшли до першої кімнати, де знаходився він сам, міцно зв'язали йому руки мотузкою за спинкою стільця і наказали мовчати. Він чув, як потім злодії увійшли в приміщення каси і ламали сейф. Коли злочинці пішли, Єрохіну О.М. вдалося визволити руки і, оскільки вхідні двері до офісу він відчинити не зміг (як з'ясувалося пізніше, вони були підсунуті з коридору лавою), то виліз на вулицю через вікно, розташоване у другій кімнаті.

Єрохін С.М., якого на час огляду доставили до лікарні, розповів співробітнику міліції наступне. У другій половині ночі 12 квітня 2011 р. він повертався після обходу об'єкта в офіс. Коли він відкрив вхідні двері, входячи до приміщення, його вдарили чимось твердим по голові, після чого він втратив сві-

домість. Єрохін С.М. неясно пам'ятає, як злочинці зв'язали йому руки і ноги, поклали на підлогу. Скільки часу він пролежав зв'язаний – не пам'ятає. У куту кімнати офісу в нього знаходилась мисливська рушниця та набої до неї, які забрали грабіжники, тікаючи з місця події.

ЗАВДАННЯ

1. Визначте та обґрунтуйте методи й тактичні прийоми огляду місця події, які, на вашу думку, доцільно застосувати слідчому в наведеній ситуації. Укажіть, хто повинен прибути на місце події для участі в його огляді?

2. Які можливості застосування науково-технічних засобів у даній ситуації?

3. Складіть протокол огляду й накресліть план місця події (схематичний або масштабний) за даною фабулою.

4. За правилами судово-оперативної фотозйомки здійсніть вузлову фотозйомку дверей з замком й оформіть результати у вигляді фототаблиці.

5. Визначте форми ідентифікації особи за ознаками зовнішності, розкрийте їх зміст. У чому полягає методика складання “словесного портрета”?

6. Сформулюйте й обґрунтуйте слідчі версії в пропонованій ситуації. Складіть план розслідування даного злочину згідно з криміналістичними рекомендаціями.

7. Визначте, які судові експертизи повинні бути призначені по цій справі. Обґрунтуйте своє рішення. Складіть постанови про призначення цих експертиз.

В а р і а н т V

Черговий Держинського райвідділу внутрішніх справ м. Харкова капітан міліції Хижняк О.В. 10 грудня 2010 р. о 8 год ранку отримав телефонограму, що по вул. Залеській, біля р. Лопань виявлено труп жінки.

Приїхавши на місце події, слідчий з'ясував, що 10 груд-

ня о 6 год ранку до муніципальної автостоянки, розташованої за 100 м від місця події, підійшов чоловік у спортивному одязі із великим собакою та повідомив черговому автостоянки про те, що на березі річки він щойно побачив закривавлене тіло жінки. Мобільний телефон чоловік залишив вдома, бо вийшов на прогулянку із собакою, тому попросив зателефонувати до міліції сторожа автостоянки. Черговий зазначеної автостоянки, Савичев В.Г., залишився охороняти труп до приїзду міліції.

Під час огляду було встановлено: місцем події є відкрита місцевість, що розташована між приватними будинками № 24-28 по вул. Залеській з одного боку та берегом р. Лопань з іншого. Зазначена територія межує з муніципальною автостоянкою. Уздовж вул. Залеської простягається ґрунтова дорога із заасфальтованим в'їздом до автостоянки. Під'їздив до річки дорога не має. У 30 м від автостоянки дорога має крутий поворот, наприкінці якого, навпроти буд. № 24, на узбіччі дороги було виявлено явні сліди пошкодження цілісності поверхні ґрунту у вигляді двох колій, прим'ята трава у напрямку берегу річки. За 2 м від зазначених слідів у сторону берега виявлено дрібні фрагменти фарбового покриття червоного кольору та недопалок сигарети "Bond" зі слідами на фільтрі, схожими на губну помаду. Біля в'їзду до автостоянки виявлено пляму мастильної рідини діаметром 30 см. На заасфальтованому в'їзді до автостоянки ніяких слідів не знайдено. Сторож перевірів записи у реєстраційному журналі та повідомив, що всі автомобілі червоного кольору, які зареєстровані на автостоянці, у цей час знаходилися на своїх паркувальних місцях.

За результатами огляду трупа було встановлено, що загиблою є жінка 30-40 років, одягнена у сині джинси, сірий джемпер, спортивні кросівки та шкіряну куртку чорного кольору. Обличчя жінки спотворене (має численні ушкодження у вигляді синців, рваних ран та переломів), забруднене кров'ю з домішками ґрунту. На одязі виявлені пошкодження, схожі на сліди волочіння. Ніяких особистих речей в кишенях одягу трупа не виявлено.

У смітниковому контейнері, що знаходиться біля будинку № 28 по вул. Залеській, виявлено жіночу сумку чорного ко-

льору. У внутрішній кишені сумки знайдено відкриту упаковку вологих серветок, запальничку синього кольору та зв'язку ключів. Документів не виявлено.

В ході опитування власників автомобілів, зареєстрованих на зазначеній автостоянці, один з них (Петрусенко П.Л., власник автомобіля TOYOTA CAMRY, державний номер АХ 3541 АЕ) повідомив, що на автостоянці часто залишаються незареєстровані автомобілі, сплата за добову стоянку яких здійснюється безпосередньо черговому зміни, він також повідомив, що записи про перебування незареєстрованих автомобілів не ведуться, (зокрема, сам деякий час користувався такими послугами на цій самій автостоянці та на автостоянці, що розташована у сусідньому дворі по вул. Херсонській).

ЗАВДАННЯ

1. Визначте та обґрунтуйте методи й тактичні прийоми огляду місця події, які, на вашу думку, доцільно застосувати слідчому в наведеній ситуації. Укажіть, хто повинен прибути на місце події для участі в його огляді?

2. Визначте можливості застосування науково-технічних засобів у даній ситуації.

3. Складіть протокол огляду й накресліть план місця події (схематичний або масштабний) за даною фабулою.

4. За правилами судово-оперативної фотозйомки здійсніть вузлову фотозйомку будь-якого об'єкта у відповідності з умовами фабули і оформіть результати у вигляді фототаблиці.

5. Зазначте й опишіть можливі способи фіксації об'ємних слідів транспортних засобів у різних умовах.

6. Сформулюйте й обґрунтуйте слідчі версії в пропонуваній ситуації. Складіть план розслідування даного злочину згідно з криміналістичними рекомендаціями.

7. Визначте, які судові експертизи повинні бути призначені по цій справі. Обґрунтуйте своє рішення. Складіть постанови про призначення цих експертиз.

В а р і а н т VI

До Харківського РВ УМВС України в Харківській обл. 25 липня 2011 р. надійшло повідомлення, що біля с. Липці на березі В'ялівського водосховища (Водобуд), яке знаходиться на території дачного кооперативу "АКВА-1", рибалками виявлено сумку з частинами розчленованого трупа жінки без голови. У зв'язку з зазначеними обставинами слідчий Харківського РВ УМВС України в Харківській обл. Ковалевський В.М. порушив кримінальну справу про вбивство невідомої жінки. При огляді частин трупа на верхній та бокових поверхнях основної фаланги четвертого пальця правої руки була виявлена смужка світлого кольору шириною 0,5 см (за припущенням слідчого – від тривалого носіння каблучки). На долонних поверхнях і пальцях рук мозолі відсутні, нігтьові пластини довжиною 1,5 см квадратної форми з покриттям рожевого кольору із зображенням квітів білого кольору).

26 липня 2011 р. Попов А.А., вигулюючи собаку на протилежному березі В'ялівського водосховища, у купі сміття помітив поліетиленовий пакунок, перев'язаний білизняною мотузкою, до якого собака проявив підвищене зацікавлення. У пакунку виявився частково об'їдений комахами людський череп, обгорнутий у віконну штору, а потім – у поліетиленову плівку. При проведенні слідчим огляду місця події на поліетиленовій плівці були виявлені досить чіткі відбитки пальців рук, на шторі – декілька волосинок невідомого походження темного кольору, схожих на шерстинки тварини, та три волоси сивого кольору. На черепі – наявність великої кількості личинок мух. При огляді черепа на нижній щелепі справа на шостому зубі була виявлена плomba з металу жовтого кольору. На підставі виявленого також було порушено кримінальну справу.

Із висновків судово-медичних експертиз, проведених стосовно виявлених частин тіла, впливало, що останні є фрагментами тіла жінки 25-30 років, смерть якої настала у період з 17 по 19 липня. З'ясовано, що загибла перебувала на четвертому місяці вагітності, брюнетка, сухорлява, ростом біля 155-160 см, яка не займалася важкою фізичною працею. Визначена

група крові вбитої – А(II) RH позитивна. На тілі вбитої були виявлені особливі прикмети: родимки на лівій лопатці й смужка на правому безіменному пальці. Було встановлено, що жінка перенесла операцію грижі, в нижній частині живота виявлено рубець довжиною 8 см. Характер країв відділених частин тіла дозволив зробити висновок про те, що труп був розчленований гострим важким знаряддям, яким може бути сокира.

У процесі проведення оперативно-розшукових заходів, спрямованих на встановлення особи вбитої, був виявлений факт зникнення Скічко А.М., бухгалтера ТОВ “Дубрава”, яку після 17 липня ніхто не бачив, хоча 20 липня Скічко А.М. повинна була приступити до роботи після чергової відпустки. Куди вона пішла або поїхала, не знали ні чоловік, ні її батьки, ні сусіди, ні співробітники фірми “Дубрава”. За словами її рідних, вона була вагітна. Зібрана інформація дозволила висунути версію про те, що частини виявленого трупа належать саме їй.

Під час допиту чоловік Скічко А.М. показав, що повернувшись 22 липня з будинку відпочинку “Світанок”, він не застав удома дружину і виявив, що разом із дружиною зникли: сумка з червоної шкіри, золотий годинник фірми “ORIENT” та гроші у сумі 9800 доларів США. Скічко Г.Г. показав, що з дружиною вони в основному жили мирно, але останнім часом інколи виникали сварки на ґрунті безпідставних ревнощів з боку дружини, а також через те, що чоловік не хотів мати дитину. Перед від’їздом до будинку відпочинку подружжя посварилося. Скічко Г.Г. 17 липня знаходився протягом дня у Харкові по роботі, а ввечері зустрівся з дружиною вдома, коли вона кудись уходила. При цьому показання Скічко Г.Г. були непослідовними і суперечливими.

При проведенні обшуку в квартирі подружжя Скічко було виявлено сліди свіжої фарби на підлозі і дверях у коридорі. В шухляді тумби біля ліжка виявились оптичні окуляри, які Скічко А.М., як з’ясувалось, носила постійно протягом дня. У сараї були знайдені сокира з плямами бурого кольору, фрагмент дерев’яної дошки з декількома буруватими плямами, три шматочки застиглої м’язової тканини й чотири дрібних фрагменти кісток. Скічко Г.Г. пояснив, що плями крові

на сокирі й на дощі та уламки кісток є залишками свинної туші, яку він до цього рубав у сараї. Також було встановлено, що Скічко Г.Г. має коханку – Лютікову Л.Л., з якою зустрічається близько року.

В результаті допиту осіб, які останніми бачили Скічко А.М., з'ясувалось, що Руднева Ю.П. бачила її 17 липня ввечері в кафе “Надія” з невідомим чоловіком, якого Скічко А.М. називала Костянтином. Руднева Ю.П. запам'ятала, що в цього чоловіка було татування на вказівному пальці лівої руки у вигляді перся, яке вона встигла розглянути, коли той тримав сигарету. Сусіди Скічко А.М. повідомили, що останнім часом вона збиралась продати свою квартиру, у зв'язку з чим до неї приходили сторонні люди. З'ясувалось, що покупці телефонували їй на мобільний телефон, номер якого вона розмістила в оголошенні газети “Харківський кур'єр” на початку липня.

ЗАВДАННЯ

1. Визначте та обґрунтуйте методи й тактичні прийоми огляду місця події, які, на вашу думку, доцільно застосувати слідчому в наведеній ситуації. Укажіть, хто повинен прибути на місце події для участі в його огляді?

2. Визначте можливості застосування науково-технічних засобів у даній ситуації.

3. Складіть протокол огляду й накресліть план одного з місць події (схематичний або масштабний) за даною фавбулою.

4. За правилами судово-оперативної фотозйомки здійсніть оглядову фотозйомку згідно з умовами фавбули й оформіть результати у вигляді фототаблиці.

5. Визначте особливості початкового етапу розслідування вбивств із розчленуванням трупа. Запропонуйте комплекс слідчих дій та оперативно-розшукових заходів, спрямованих на встановлення особи загиблого.

6. Сформулюйте й обґрунтуйте слідчі версії в пропонуваній ситуації. Складіть план розслідування даного злочину згідно з криміналістичними рекомендаціями.

7. Визначте, які судові експертизи повинні бути призна-

чені по цій справі. Обгрунтуйте своє рішення. Складіть постанови про призначення цих експертиз.

В а р і а н т VII

До пожежної частини Київського р-ну м. Харкова надійшов виклик про пожежу в одному із приватних будинків у житловому масиві “Мала Данилівка”. Після гасіння пожежі в будинку, входні двері до якого виявилися зачиненими із середини, знайшли п’ять обгорілих трупів. Загиблими за попередніми висновками, які надалі підтвердились, виявилися подружжя Древаль і троє їх дітей. Усі вони на момент проведення огляду знаходились у положенні “сидячи” на дивані в одній із кімнат, яка розташована по центру будинку й була найбільша за розміром. Перед диваном знаходився телевізор, увімкнений до розетки електромережі, на момент огляду – обгорілий. У кухні були оглянуті газові та електроприлади, у результаті чого з’ясувалося, що всі чотири конфорки газової печі були ввімкнені, на печі знаходилися три порожні каструлі й чайник. При огляді вікон будинку, більша частина яких були з побитим склом, з’ясувалося, що в кухні стулки вікна не були зачинені на шпінгалет. Ретельний огляд зовнішнього фасаду будинку дозволив виявити декілька ділянок, які були більш обгорілі, а стіни в цих місцях – більш обвугленими. У траві під парканом слідчий знайшов запальничку зеленого кольору. У кухні в кутку під раковиною виявили обгорілу деформовану пластикову пляшку, навколо якої підлога вигоріла більше, ніж в інших місцях. Під час судово-медичного дослідження трупів з’ясувалося, що всі вони мають пошкодження черепа у вигляді проломів і розтрощень у тім’яній і потиличній ділянках.

Під час опитування сусідів загиблих з’ясувалося, що останні знаходились у ворожих стосунках із молодшим братом загиблого чоловіка – Р., який нібито заздрило старшому в тому, що той, на відміну від нього, мав і родину, і прибутковий бізнес, і великий будинок. Нерідко сусіди чули, як брати сварилися і Р. звинувачував свого старшого брата в тому, що той при-

ховав від нього гроші й майно при оформленні спадщини після смерті батьків, у зв'язку з чим обіцяв, що той ще пожалкує про це. Під час допиту Р. слідчий звернув увагу на те, що кисті його рук та права щока мали помітні плями рожевого кольору, подекуди з пухирями. На запитання слідчого про походження зазначених слідів на тілі Р. останній відповів, що смажив м'ясо і розігрітий жир почав стріляти зі сковороди та потрапив на обличчя й руки. При цьому Р. був дуже схвильованим, невпевнено розповідав про те, де та як він провів день, плутався в показаннях і цікавився результатами огляду місця події.

ЗАВДАННЯ

1. Визначте та обґрунтуйте методи й тактичні прийоми огляду місця події, які, на вашу думку, доцільно застосувати слідчому в наведеній ситуації. Укажіть, хто повинен прибути на місце події для участі в його огляді?

2. Визначте можливості застосування науково-технічних засобів у даній ситуації.

3. Складіть протокол огляду й накресліть план місця події (схематичний або масштабний) за даною фабулою.

4. За правилами судово-оперативної фотозйомки здійсніть детальну фотозйомку будь-якого об'єкта у відповідності з умовами фабули й оформіть результати у вигляді фототаблиці.

5. Назвіть тактичні особливості огляду трупа, виявленого на місці пожежі.

6. Сформулюйте й обґрунтуйте слідчі версії в пропонуваній ситуації. Складіть план розслідування даного злочину згідно з криміналістичними рекомендаціями.

7. Визначте, які судові експертизи повинні бути призначені по цій справі. Обґрунтуйте своє рішення. Складіть постанови про призначення цих експертиз.

Навчальне видання

ЗАВДАННЯ

ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВИХ РОБІТ

ІЗ КРИМІНАЛІСТИКИ

для студентів IV курсу
заочного факультету

У к л а д а ч і : ШЕПІТЬКО Валерій Юрійович,
КОНОВАЛОВА Віолетта Омелянівна,
ЖУРАВЕЛЬ Володимир Андрійович,
АЛЕКСЕЙЧУК Вікторія Іванівна,
БОРИСЕНКО Ігор Володимирович,
ДЕНИСЮК Станіслав Федорович,
ДУДНІКОВ Анатолій Леонідович,
КАПУСТИНА Марієтта Владиславівна,
МУСІЄНКО Олег Леонідович,
СЕМЕНОГОВ В'ячеслав Володимирович,
СИНЧУК Василь Людвигович,
ФУНІКОВА Олена Володимирівна,
ШЕВЧУК Віктор Михайлович

Відповідальний за випуск *В.Ю. Шепітько*

Редактор *В.В. Арнаутова*
Комп'ютерна верстка *А.В. Старжинської*

План 2011, поз. 49

Підп. до друку 16.01.2012. Формат 60x84 ¹/₁₆. Папір офсетний.
Друк: ризограф. Умовн. друк. арк. 1,62. Облік-вид. арк. 1,07. Вид. № 74.
Тираж прим. Зам. № 4354. Ціна договірна.

Редакційно-видавничий відділ
Національного університету "Юридична академія України імені Ярослава Мудрого",
вул. Пушкінська, 77, м. Харків, 61024, Україна.

Друкарня
Національного університету "Юридична академія України імені Ярослава Мудрого",
вул. Пушкінська, 77, м. Харків, 61024, Україна.